

T.C.
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü

Sayı : B.05.0.MAH.0.06.02.00/7898/62098

15/03 /2010

Konu : Görüş

BOLU VALİLİĞİNE
(İl Mahalli İdareler Müdürlüğü)

İlgi : 23/02/2010 tarih ve 227-1076 sayılı yazınız.

İlgi yazınızda; 29 Mart 2009 tarihinde yapılan Mahalli İdareler Genel Seçimleri sonucunda ..... Sulama Birliğinin, Bakanlığımızın 21/04/2009 tarih ve 10264-62225 sayılı Genelgesi ve eki Hukuk Müşavirliğinin 21/04/2009 tarih ve 6425 sayılı görüşü doğrultusunda 27/04/2009 tarihinde yapılan birlik meclisi toplantısında birlik başkanı, başkan vekili, divan ve encümen üyelerini seçtiği ancak ..... Köyü muhtarı .....’in Sakarya 1.İdare Mahkemesine birlik başkanlığı seçimine ilişkin işlemin iptali ve yürütülmesinin durdurulması talebiyle açmış olduğu davada yürütmeyi durdurma kararı verildiği, bu aşamada yeniden birlik başkanı seçiminin ya da birlik başkanlığına herhangi bir görevlendirmenin yapıp yapılamayacağı ve ilgili mahkeme tarafından konu hakkında kesin bir karar verilinceye kadar mahkemenin yürütmeyi durdurma kararının ne şekilde uygulanacağı ile birlik başkanlığı görevinin bu sürede kimin tarafından yerine getirileceği hususlarında Bakanlığımızdan görüş talep edilmektedir.

5355 sayılı Mahalli İdare Birlikleri Kanununun Meclis başkanlık divanı başlıklı 10 uncu maddesinin birinci fıkrasında; “Birlik meclisi, birliğin kuruluşundan ve mahallî idare genel seçim sonuçlarının Yüksek Seçim Kurulunca ilânından itibaren otuz gün içinde birlik merkezinin bulunduğu mahallin mülki idare amiri tarafından birlik merkezinde toplantıya davet edilir. Meclis, en yaşlı üyenin başkanlığında toplanarak ilk iki yıl için görev yapmak üzere, üyeleri arasından ve gizli oyla birlik başkanını, meclis birinci ve ikinci başkan vekili ile kâtip üyeleri seçer. İlk iki yıldan sonra seçilecek başkanlık divanı üyeleri yapılacak ilk mahallî idareler seçimine kadar görev yapar. Üyelerinin tamamı il özel idarelerinden oluşan birliklerde birlik başkanı, birlik merkezinin bulunduğu ilin valisidir.” hükmü yer almaktadır.

29 Mart 2009 tarihinde yapılan Mahalli İdareler Genel Seçim sonuçlarının Yüksek Seçim Kurulunca açıklanmasının gecikmesi nedeniyle Mahalli İdare Birliklerinde, 29 Mart 2009 tarihinde yapılan seçim sonucunda görevleri sona eren meclis, encümen ve birlik başkanlığına ait seçimle gelinen görevlerin ne şekilde yürütüleceği ve yine birlik başkanlık divanı ile organlarının ne şekilde teşekkül ettirebileceğine açıklık getiren Bakanlığımız Hukuk Müşavirliğinin 21/04/2009 tarih ve 6425 sayılı görüşünde; “.... 29 Mart 2009 Mahalli İdareler Genel Seçim sonuçlarının henüz ilan edilmediği ve ne zaman ilan edileceğinin de şu an için kesin olarak ifade etmenin mümkün olmadığı gerçeği karşısında, mahalli idare birliklerinde seçim dönemlerinde meydana gelen yönetim boşluğunu gidermek ve kendi görev alanlarına giren acil ihtiyaçlarını karşılamaları ve bu hizmetlerini yürütebilmelerini sağlamak amacıyla birliği teşkil eden mahalli idare meclisi üyelerinin il ve ilçe seçim kurulu sonuçlarına göre seçildikleri itiraz yoksa bu seçimlerin kesinleştiği hususları dikkate alınarak eğer meclisi oluşturan mahalli idare seçim sonuçlarına itiraz edilmemiş ve seçim sonuçları kesinleşmişse Yüksek Seçim Kurulunun ülke genelinde kesin sonuçları ilan etmesinin bunları etkilemeyeceğinden, bu yerlerde mahalli idare birlikleri başkanlık divanının ve dolayısıyla birlik organlarının teşekkül ettirebileceğinin değerlendirildiği” bildirilmiştir.

Yapılan incelemede, ... Sulama Birliğinin üyesi olan mahalli idarelerde seçim sonuçlarının kesinleşmesinden sonra birlik meclis üyeliği seçimlerinin yapıldığı bu seçimlere herhangi bir itirazın olmadığı ve birlik meclisi seçim sonuçlarının kesinleştiği, Bakanlığımız Hukuk Müşavirliğinin görüşü doğrultusunda 5355 Sayılı Kanun ve tüzük hükümlerine uygun olarak Valilik Makamının toplantı daveti üzerine 27/04/2009 tarihinde yapılan birlik meclisi toplantısında birlik başkanı, başkan vekili, divan ve encümen üyelerinin seçiminin gerçekleştiği ancak birlik başkanlığı seçiminin mahalli idareler genel seçim sonuçlarının Yüksek Seçim Kurulu tarafından ilan edilmeden

ve yasal sürelelere uyulmadan yapıldığı gerekçesiyle birlik başkanlığı seçimine ilişkin işlemlerin yürütülmesinin durdurulması ve iptali istemiyle Sakarya 1.İdare Mahkemesi nezdinde açılan dava sonucunda, mahkemenin 23/11/2009 tarih ve 2009/514 sayılı kararı ile başkanlık seçimine ilişkin işlemlerin yürütülmesinin durdurulmasına karar verdiği, anılan karara karşı Sakarya Bölge İdare Mahkemesi nezdinde yapılan itirazın ise reddedildiği, mahkemenin birlik başkanlığı seçimine ilişkin olarak yürütmeyi durdurma kararı verdiği anlaşılmıştır.

5355 sayılı Mahalli İdare Birlikleri Kanununun 14 üncü maddesinde, birlik başkanlığının sona ermesiyle ilgili olarak Belediye Kanununun belediye başkanlığının göreve devamsızlık dışındaki sebeplerle sona ermesine ilişkin hükümlere atıfta bulunulmuş olup, 5393 sayılı Kanunun 45 inci maddesinde; “Belediye başkanlığının herhangi bir nedenle boşalması durumunda, vali tarafından belediye meclisinin on gün içinde toplanması sağlanır. Meclis, birinci başkan vekilinin, onun bulunmaması durumunda ikinci başkan vekilinin, onun da bulunmaması durumunda en yaşlı üyenin başkanlığında toplanarak;

a) Belediye başkanlığının boşalması veya seçim dönemini aşacak biçimde kamu hizmetinden yasaklanma cezasının verilmiş olması durumunda bir başkan,

b) Başkanın görevden uzaklaştırılması, tutuklanması veya seçim dönemini aşmayacak biçimde kamu hizmetinden yasaklama cezası alması durumunda bir başkan vekili, seçer

Belediye başkanı veya başkan vekili belediye meclis üyeleri arasından ve gizli oyla seçilir. İlk iki oylamada üye tam sayısının üçte iki ve üçüncü oylamada üye tam sayısının salt çoğunluğu aranır. Üçüncü oylamada salt çoğunluk sağlanamazsa, bu oylamada en çok oy alan iki aday için dördüncü oylama yapılır. Dördüncü oylamada en fazla oy alan üye, belediye başkanı veya başkan vekili seçilmiş olur. Oyların eşitliği durumunda kur'a çekilir.

Birinci fıkranın (b) bendi uyarınca başkan vekili seçildikten sonra belediye başkanlığının (a) bendinde belirtilen nedenlerle boşalması durumunda bu maddeye göre belediye başkanı seçilir.

Yeni seçilen belediye başkanının görev süresi, yerine seçildiği başkanın görev süresi ile sınırlıdır. Başkan vekili, yeni başkan seçilinceye veya görevden uzaklaştırılmış ya da tutuklanmış olan başkan göreve dönünceye kadar görev yapar.

Belediye başkanı veya başkan vekili seçilinceye kadar belediye başkanlığı görevi, meclis birinci başkan vekili, bulunmaması durumunda ikinci başkan vekili, onun da bulunmaması durumunda vali tarafından görevlendirilecek bir kamu görevlisi tarafından yürütülür.

Belediye başkanı veya başkan vekili seçimi en geç onbeş gün içinde tamamlanmadığı takdirde belediye meclisinin feshine ilişkin hükümler uygulanır.” hükmü yer almaktadır.

Sakarya Bölge İdare Mahkemesince sadece başkanlık seçiminin yürütülmesinin durdurulmasına karar verildiğinden yukarıdaki mevzuat çerçevesinde mahkeme sonuçlanıncaya kadar 5393 Sayılı Kanunun 45 inci maddesine göre birlik meclisince birlik başkan vekili seçilmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

Bilgi ve gereğini rica ederim.

Ercan TOPACA
Vali
Bakan a.
Genel Müdür